

ΣΤΕ 2215/2015 [Αυθαίρετα σε αναδασωτέα δημόσια έκταση]

Για τη λήψη του μέτρου της κατεδάφισης αυθαιρέτων κατασκευών εντός δασών, δασικών ή αναδασωτέων εκτάσεων δεν απαιτείται οι εκτάσεις αυτές να έχουν καταστραφεί, και μάλιστα, ειδικώς από πυρκαγιά.

Το μέτρο της κατεδάφισης αυθαιρέτων κατασκευών επιβάλλεται υποχρεωτικώς από τον νόμο, ανεξάρτητα από τον χαρακτήρα της έκτασης ως δημόσιας ή ιδιωτικής, διότι τυχόν δικαιώματα ιδιωτικού δικαίου σε δασική ή αναδασωτέα έκταση δεν αποκλείουν την εφαρμογή της νομοθεσίας, κατ' εφαρμογή της οποίας εκδόθηκε η επίδικη πράξη κατεδάφισης αυθαιρέτων κατασκευών.

Ανεξαρτήτως του ότι οι εκκαλούντες δεν ζήτησαν να διαγνωσθεί από τη Διοίκηση αν η επίδικη έκταση είχε εξαιρεθεί από την αναδάσωση του έτους 1934, εφόσον πάντως ο δασικός χαρακτήρας της έκτασης προκύπτει αιτιολογημένα κυρίως από την 21/2.6.1994 έκθεση φωτοερμηνείας αεροφωτογραφιών, της οποίας το περιεχόμενο επιβεβαιώνεται από τα λοιπά στοιχεία του φακέλου, ορθώς απορρίφθηκε με την εκκαλουμένη ο αντίστοιχος λόγος ακυρώσεως.

Για την κατά τα άρθρα 71 του ν. 998/1979 και 114 του ν. 1892/1990 κατεδάφιση αυθαιρέτων κατασκευών σε δασικές ή αναδασωτέες εκτάσεις δεν απαιτείται, να έχει προηγουμένως καταρτισθεί δασολόγιο, ούτε να έχει χαρακτηρισθεί η έκταση ως δασική, με τη διαδικασία του άρθρου 14 του ν. 998/1979 ούτε, τέλος, να έχουν καταρτισθεί δασικοί χάρτες, αλλ' αρκεί να διαπιστώνεται αιτιολογημένα ο δασικός χαρακτήρας ορισμένης έκτασης.

Πρόεδρος: Κ. Μενουδάκος

Εισηγητής: Δ. Βασιλειάδης

Δικηγόροι: Σπ. Νικολάου, Κ. Χριστοπούλου

Βασικές σκέψεις

2. Επειδή, με την έφεση αυτή ζητείται η εξαφάνιση της απόφασης 3536/2007 του Προέδρου του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, με την οποία απορρίφθηκε η από 10.1.2005 αίτηση ακυρώσεως, τιτλοφορούμενη ως «προσφυγή», του Γ. Κ. κατά της 900/7.12.2004 πράξης του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Αττικής. Με την τελευταία αυτή πράξη διατάχθηκε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 114 του ν.1892/1990, η απομάκρυνση αυθαιρέτων κατασκευών και εγκαταστάσεων (στάβλων και περίφραξης) που έχουν ανεγερθεί αυθαιρέτως σε δημόσια δασική αναδασωτέα έκταση εμβαδού 7.968,50 τ.μ., στη θέση

- «Λόφος Κόκκου-Ομορφοκκλησιά» στην περιφέρεια του Δήμου Γαλασίου Ν. Αττικής.
3. Επειδή, οι εκκαλούντες με έννομο συμφέρον ασκούν την υπό κρίση έφεση, καθώς με βάση τα στοιχεία που προσκόμισαν προαποδεικτικώς (1425/2.3.2007 πρακτικό του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών περί δημοσίευσης της από 1.8.2004 ιδιόγραφης διαθήκης του Γ. Κ., 22864/25.2.2008 δήλωση αποδοχής κληρονομιάς ενώπιον της συμβολαιογράφου Αθηνών Ι. Μ. και 20540 και 20555/18.6.2012 πιστοποιητικά οικογενειακής κατάστασης του Δήμου Γαλασίου) φέρονται ως κληρονόμοι του αποβιώσαντος Γ. Κ., που είχε ασκήσει την αίτηση ακυρώσεως επί της οποίας εκδόθηκε η εκκαλούμενη απόφαση (πρβλ. Σ.τ.Ε. 4027/1992). Εξάλλου, η έφεση έχει ασκηθεί εμπροθέσμως και παραδεκτώς κατά τα λοιπά και πρέπει να εξετασθεί επί της ουσίας.
 4. Επειδή, κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 71 του ν. 998/1979 (Α' 289), όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 46 του ν. 2145/1993 (Α' 88), «Εργολάβοι, υπεργολάβοι, κατασκευαστές, οι εντολείς τους και κάθε τρίτος που επιχειρεί, άνευ δικαιώματος ή καθ' υπέρβαση των υπό του παρόντος νόμου προβλεπομένων εξαιρέσεων, την ανέγερση οποιουδήποτε κτίσματος ή κατασκευάσματος, οριστικής ή προσωρινής μορφής ή πραγματοποιεί οποιασδήποτε φύσεως εγκατάσταση, εντός δάσους ή δασικής εκτάσεως, δημόσιας ή ιδιωτικής, τιμωρούνται με φυλάκιση [...] και με χρηματική ποινή [...]», κατά δε την παράγραφο 2 του αυτού άρθρου 71 του ν. 998/1979, «[...] Η δασική αρχή διατάσσει και, εν αρνήσει του υποχρέου, εκτελεί άνευ ετέρας διατυπώσεως την κατεδάφισιν των κτισμάτων». Εξάλλου, στη μεν παράγραφο 1 του άρθρου 114 του ν. 1892/1990 (Α' 101), όπως το άρθρο αυτό ίσχυε κατά τον χρόνο έκδοσης της ως άνω 900/7.12.2004 πράξης του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Αττικής, ορίζεται ότι «Απαγορεύεται η ανέγερση οικοδομών, κτισμάτων και πάσης φύσεως εγκαταστάσεων εντός δημόσιων ή ιδιωτικών δασών ή δασικών ή αναδασωτέων εκτάσεων, που καταστράφηκαν ή καταστρέφονται από πυρκαϊά [...]», στη δε παράγραφο 2 του αυτού άρθρου, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 παρ. 5 του ν. 2880/2001 (Α' 9), ορίζεται ότι «Ανεγερθείσες ή ανεγειρόμενες οικοδομές, κτίσματα και πάσης φύσεως εγκαταστάσεις, στις ανωτέρω εκτάσεις, κατεδαφίζονται υποχρεωτικά, κατόπιν αποφάσεως του οικείου Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας με τεχνική υποστήριξη που διατίθεται και από τεχνική υπηρεσία νομαρχιακής αυτοδιοίκησης της οικείας Περιφέρειας, ύστερα από αίτημα του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας και με τη συνδρομή της αρμόδιας δασικής υπηρεσίας». Τέλος, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του ως άνω άρθρου 114 του ν. 1892/1990, όπως ίσχυσε μετά την αντικατάστασή της με την παράγραφο 1 του άρθρου 45 του ν. 2145/1993, «Η απόφαση περί κατεδαφίσεως εκδίδεται μετά από κλήτευση προ δύο (2) τουλάχιστον εργάσιμων ημερών, του φερόμενου ως κυρίου ή νομέα ή κατόχου ή του εργολάβου της οικοδομής, του κτίσματος ή της εγκαταστάσεως. Η κλήτευση

- αυτή ενεργείται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Δικονομίας. Αν τα παραπάνω πρόσωπα είναι άγνωστα ή άγνωστης διαμονής, η κλήση τοιχοκολλάται στην είσοδο του κτίσματος. Κατά της αποφάσεως του νομάρχη περί κατεδαφίσεως επιτρέπεται προσφυγή ενώπιον του προέδρου του διοικητικού πρωτοδικείου της τοποθεσίας του ακινήτου [...] Οι [...] επί της προσφυγής αποφάσεις δεν υπόκεινται σε ένδικα μέσα [...]», ενώ, κατά την παρ. 6 του αυτού άρθρου, «Οι προηγούμενες παράγραφοι 2 έως και 5 εφαρμόζονται αναλόγως και για τις περιπτώσεις κατεδάφισης κτιρίων ή εγκαταστάσεων, που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 71 του ν. 998/1979».
5. Επειδή, όπως έχει κριθεί, κατά την έννοια των προαναφερθεισών διατάξεων, η διαφορά που γεννάται από την απόφαση του αρμοδίου οργάνου για την κατεδάφιση οικοδομής, κτίσματος και πάσης φύσεως εγκαταστάσεων, που έχουν ανεγερθεί μέσα σε δάση και δασικές ή αναδασωτέες εκτάσεις, είναι διαφορά ακυρωτική και όχι διαφορά ουσίας. Εξάλλου, η απόφαση του Προέδρου του οικείου Διοικητικού Πρωτοδικείου (ήδη, του Διοικητικού Εφετείου κατ' άρθρο 1 παρ. 1 περιπτ. η' του ν. 702/1977, Α' 268, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 49 παρ. 3 του ν. 3659/2008, Α' 77), η οποία εκδίδεται επί της σχετικής αίτησης ακυρώσεως, υπόκειται σε έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 5 του ν. 702/1977 (Σ.τ.Ε. 2891/2006, 1444/2006 7μ., 3193/2000 Ολομ. κ.ά.). Εξάλλου, η προβλεπόμενη στις διατάξεις αυτές κατεδάφιση πάσης φύσεως κτισμάτων ή εγκαταστάσεων που έχουν ανεγερθεί ή ανεγείρονται κατά παράβαση των ορισμών τους σε δημόσια ή ιδιωτικά δάση και δασικές εκτάσεις αφορά κτίσματα ή εγκαταστάσεις οποτεδήποτε ανεγερθέντα, δηλαδή τόσο κτίσματα ανεγερθέντα υπό το κράτος ισχύος του ν. 1892/1990 ή του ν. 998/1979, όσο και κτίσματα ανεγερθέντα προ της ισχύος του ν. 998/1979, είναι δε περαιτέρω αδιάφορο το πρόσωπο του ανεγείραντος το αυθαίρετο κτίσμα. Προϋπόθεση για τη νομιμότητα διαταγής κατεδαφίσεως αυθαίρετου κτίσματος είναι, μεταξύ άλλων, η διαπίστωση της ανέγερσής του εντός δάσους ή δασικής ή αναδασωτέας έκτασης. Η σχετική κρίση της Διοίκησης πρέπει, εν όψει των συνεπειών της, να είναι πλήρως αιτιολογημένη, η αιτιολογία δε αυτή μπορεί να προκύπτει και από τα στοιχεία του φακέλου (Σ.τ.Ε. 1294/2005, 171/2003 κ.ά.).
6. Επειδή, από τα στοιχεία του φακέλου, τα οποία εκτίμησε και η εκκαλούμενη απόφαση, προκύπτουν τα εξής: Με το από 13.3/18.3.1915 β.δ. (Α' 105) κηρύχθηκαν ως δασωτέες διάφορες εκτάσεις του Νομού Αττικής και Βοιωτίας, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι εκτάσεις στη θέση «Τουρκοβούνια», υψόμετρα, 163, 126, 171, 178.4, 238.2, 241, 232.8, 191.8, 233.8, 251.1, 180.6, 320.7, 294.6, 329.8, 338.6, 173. 197.4 και μέχρι τη θέση «Γαλάτσι», καθώς και η περιοχή γύρω από τη θέση «Έμορφη Εκκλησιά», όπως οι ανωτέρω εκτάσεις προσδιορίζονται ειδικότερα στο ανωτέρω διάταγμα. Μεταγενεστέρως, με την 108424/13.9.1934 απόφαση του Υπουργού Γεωργίας (Β' 133), κηρύχθηκε ως

αναδασωτέα η ευρύτερη περιοχή του λεκανοπεδίου Αττικής, για την προστασία των οικισμών της Αττικής αλλά και για την αποκατάσταση της καταστραφείσας δασικής βλάστησης, με την αιτιολογία ότι «... τα δάση του λεκανοπεδίου Αττικής, τα εις το συνημμένον σχεδιάγραμμα ... περιλαμβανόμενα ... κέκτληται εξαιρετικήν σημασίαν από απόψεως αισθητικής, υγιεινής, τουριστικής και προστατευτικής δια την Πρωτεύουσαν του Κράτους και την περιοχήν αυτής, ότι ταύτα έχουσιν αραιωθή και καταστραφή τοσούτον, ώστε να μην δύνανται να ανταποκριθώσιν εις τους σκοπούς [των] ... και προς τούτο επιβάλλεται να ληφθώσιν εξαιρετικά μέτρα δια την προστασίαν και συμπλήρωσιν της δασικής βλαστήσεως αυτών».

Περαιτέρω, στην αυτή απόφαση η κηρυχθείσα ως αναδασωτέα περιοχή του λεκανοπεδίου Αττικής αλλά και οι εξαιρεθείσες από την αναδάσωση εκτάσεις οριοθετούνται και περιγράφονται ως ακολούθως: «...[περιοχή] οριζομένην από λόφου του αμέσως βορείως της λίμνης Κουμουνδούρου, προς ανατολάς μέχρι της σιδ/κής γραμμής Σ.Π.Α.Π. δια της σιδ/κής γραμμής μέχρι του σταθμού Άνω Λιοσίων, εκείθεν δια καροδρόμου διερχομένου παρά τον Αγ. Αθανάσιον μέχρι Μενιδίου, εκείθεν δια της σιδ/κής γραμμής Σ.Ε.Κ. μέχρι Μπογιατίου, εκείθεν δια του Δημοσίου δρόμου Μπογιατίου Αθηνών μέχρι της διακλαδώσεως του δρόμου προς τον Διόνυσον, ον ακολουθεί μέχρι του ορίου Σταμάτας Εκάλης, εκείθεν κατά την έννοια του ορίου τούτου ανέρχεται εις την κορυφογραμμήν υψ. 919, εκείθεν δια της κορυφογραμμής υψ. 1110 (θέσις Βαγιάτι) υψ. 1008 (θέσις Ταξιάρχης-Πυρέτα) μέχρι του ρεύματος του διερχομένου δια του Γέρακος. Τούτο ακολουθεί μέχρι των υπωρειών, οπότε εκτρέπεται εις το Μεγάλον Ρεύμα, το απολήγον εις Χαρβάτι. Εκείθεν ακολουθεί τον Δημόσιον δρόμον μέχρι Σταυρού, εκείθεν τον δρόμον Λιόπεσι μέχρι του κτήματος Πρίφτη, οπόθεν ακολουθεί τα ορόσημα της Ανατολικής πλευράς του Υμηττού μέχρι Χαλιδούς, εκείθεν ανέρχεται δια του δρομίσκου μέχρι της κορυφογραμμής οπόθεν εκτρέπεται προς νότον και δια των υψ. 507, 454, 774 (θέσις Ξεροβούνι), 725 (θέσις Ραψάνα), 640 (θέσις Κιάφα Δρίζι), 630 (θέσις Σταυραετός), 195 (θέσις Κίτσι), 230 (θέσις Βαρκό) μέχρι του ακρωτηρίου Λομβάρδα, εκείθεν ακολουθεί την θάλασσαν μέχρι της λίμνης Κουμουνδούρου οπόθεν και ήρξατο. Εξαιρούνται της αναδασώσεως α) οι χώροι οι περιλαμβανόμενοι εντός των μέχρι σήμερον εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων και συνοικισμών πλην των εδαφών επί των οποίων δι' ειδικών Υπουργικών αποφάσεων ή διαταγμάτων έχει επιβληθεί αναδάσωσης, β) άπασαι οι καλλιεργούμεναι γαίαι γεωργικώς και δενδροκομικώς, αγροικίαι, βιομηχανικαί και λοιπαί εγκαταστάσεις μετά των περιοχών των και γ) εκτάσεις ανήκουσαι εις ιδιώτας γυμναί ή υπό φρυγάνων καλυπτόμεναι σχεδόν επίπεδοι ή με κλίσιν μέχρι 40%». Στη συνέχεια, λόγω διαφόρων επεμβάσεων στις προαναφερθείσες δασωτέες και αναδασωτέες εκτάσεις και ύστερα από την 85497/1533/12.11.1993 διαταγή του Υπουργείου Γεωργίας για τη διαπίστωση της υφιστάμενης κατάστασης, συνετάγη η 21/2.6.1994 έκθεση αυτοψίας και

φωτοερμηνείας αεροφωτογραφιών των δασολόγων Ηλ. Καραγεώργου και Σταυρούλας Καρατζούλη του 4ου Συνεργείου Κτηματογράφησης για την περιοχή του Άλσους Βεΐκου, που βρίσκεται στην περιφέρεια του Δήμου Γαλατσίου και περιλαμβάνεται στις κηρυχθείσες κατά τα ανωτέρω αναδασωτέες εκτάσεις του λεκανοπεδίου Αττικής. Στην έκθεση φωτοερμηνείας βεβαιώνεται ότι κατόπιν έρευνας αποτυπώθηκαν σε πινακίδες της Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού, (πιν. 6445/5, 6, 7 και 8 σε κλίμακα 1:5000), εκτάσεις του Άλσους Βεΐκου με τις ενδείξεις Α1, Α2, Α3, Α4, Α5, Α6, Α7, Α8, Α9, Α10, Α11, Α12, Α13, Α14, Α15, Α16, Α17, Α18, Α19, Α20, Α21, Α22, Α23, Α24, Α25, Α26, Α27, Α28, Α29, Α30, Α31, Α32, Α33, Α34, Α35, Α36, Α37, Α38 και Α39, κυμαινόμενου εμβαδού και διαφόρων χρήσεων (κτίσματα, περιφράξεις, γήπεδα, στάβλος, έργα κοινής ωφέλειας κ.ά.). Στις ανωτέρω εκτάσεις, οι οποίες αναφέρονται στην ανωτέρω έκθεση φωτοερμηνείας με το εμβαδόν και τη χρήση που είχε καθεμία κατά τον χρόνο της αυτοψίας, δηλαδή το έτος 1994, περιλαμβάνεται με την ένδειξη «Α10» και η επίμαχη έκταση ως «Έκταση με γκαράζ και μαντρί, εμβαδού 14,250 στρεμμάτων». Περαιτέρω, ως προς τις εν λόγω εκτάσεις στην ίδια έκθεση αναφέρεται ότι ύστερα από στερεοσκοπική παρατήρηση (φωτοερμηνεία) Α/Φ φωτοληψίας ετών 1937, 1945, 1960, 1969, 1972, 1978, 1983 και 1987 παρατηρούνται τα εξής: α) Στις Α/Φ των ετών 1937 και 1945 στο σύνολο των εκτάσεων αυτών, δηλαδή των εκτάσεων Α1 έως Α39 δεν υπάρχουν κτίσματα και εγκαταστάσεις, αλλά διάσπαρτα πεύκα μεγάλης σχετικά ηλικίας με την μεγαλύτερη πυκνότητα αυτών στην έκταση που, κατά τον χρόνο της αυτοψίας, βρίσκεται η βίλα κληρονόμων Βεΐκου και κοντά στη λεωφόρο Βεΐκου, β) Στις Α/Φ του έτους 1960 φαίνεται στην περιοχή του Άλσους να έχουν εγκατασταθεί διάφορες χρήσεις και συγκεκριμένα στην έκταση με την ένδειξη Α1 εμβαδού 5,825 στρεμμάτων ρολόι, στην έκταση Α2 εμβαδού 2,675 στρ. 8 κτίσματα, στην έκταση Α6 εμβαδού 2,525 στρ. 9 κτίσματα, στην έκταση Α7 3,2 στρ. 5 κτίσματα, στην έκταση Α8 0,350 στρ. 2 κτίσματα, στην έκταση Α9 1 στρ. 4 κτίσματα, στην έκταση Α16 0,275 στρεμ. 2 κτίσματα, στην έκταση Α18 0,2 στρ. 2 κτίσματα, στην έκταση Α20 5,375 στρεμ. Λούνα Πάρκ, στην έκταση Α21 1,375 στρ. 6 κτίσματα και στην έκταση Α22 3,4 στρεμ. 13 κτίσματα. Στις Α/Φ του έτους 1969 εκτός από τις παραπάνω χρήσεις εμφανίζονται κτίσματα στις εκτάσεις Α4, Α5, Α14, Α15 καθώς και η προαναφερόμενη χρήση στην έκταση Α10 εμβαδού 14,250 στρεμμάτων, δηλαδή γκαράζ και ποιμνιοστάσιο. Περαιτέρω, στην ίδια έκθεση αυτοψίας και φωτοερμηνείας αναφέρονται επιπροσθέτως και τα ακόλουθα: «...Το συνεργείο μας παρατήρησε φωτοερμηνευτικά ότι: 1. [...] 4. Η έκταση του Α10 περιλαμβάνει χώρο γκαράζ αυτοκινήτων του Δήμου Γαλατσίου με δύο κτίσματα και χώρο εγκαταστάσεων ποιμνιοστασίου με πέντε κτίσματα. 5. Η έκταση που ορίζεται σήμερα από το Άλσος Βεΐκου, λεωφόρο Βεΐκου, μέχρι τη νότια πλευρά της έκτασης με την βίλα κληρονόμων Βεΐκου και η έκταση στη γωνία της οδού Δρυόπιδος και της

λεωφόρου Βεΐκου καλύπτεται με πεύκα μεγάλης ηλικίας χωρίς υπόροφο δασική βλάστηση, ενώ η υπόλοιπη έκταση, φυσικά πλην των αλλαγών [της] μορφής της είναι δασική και καλύπτεται κυρίως από χορτολιβαδικά φυτά (αχινοπόδια, θυμάρια, αφάνες) και διάσπαρτους ασπάλαθους ...». Επακολούθησε, ύστερα από την 1146/10.10.1994 πρόταση της Διεύθυνσης Δασών Αθηνών, η απόφαση 1147/1994 του Νομάρχη Αθηνών (Δ' 1110), με την οποία κηρύχθηκε αναδασωτέα έκταση συνολικού εμβαδού 935,483 στρεμμάτων, στη θέση «Ομορφοκκλησιά», στην περιφέρεια του Δήμου Γαλατσίου Νομού Αττικής, με σκοπό, όπως εκτίθεται στην απόφαση, «...την επαναδημιουργία της δασικής βλάστησης που καταστράφηκε ή υποβαθμίσθηκε με παράνομες λατομικές δραστηριότητες και άλλες επίσης παράνομες ανθρωπογενείς ενέργειες, όπως εκχερσώσεις, οικοδομικές κ.λπ. κατασκευές...». Όπως περαιτέρω εκτίθεται στην ως άνω νομαρχιακή απόφαση, η εν λόγω έκταση περιλαμβάνεται σε αυτές που είχαν κηρυχθεί αναδασωτέες με την προαναφερθείσα 108424/1934 απόφαση του Υπουργού Γεωργίας και αποτελούσε, πριν από την καταστροφή και υποβάθμιση της δασικής βλάστησής της με παράνομες ενέργειες, ρητινευόμενο δάσος πεύκης που σταδιακά υποβαθμίστηκε και τείνει να εξαφανισθεί. Ακολουθώντας, από τη Νομαρχία Αθηνών (Ν.Επιτροπή Υγείας-Κοινωνικών Υποθέσεων) απεστάλη προς τον Δήμο Γαλατσίου το 1213/18.12.1996 έγγραφο, με το οποίο ζητήθηκε από τον Δήμο να απομακρυνθεί το ποιμνιοστάσιο που λειτουργεί παράνομα στην περιφέρεια του Δήμου ο Γεώργιος Κρασσάς, και στη συνέχεια εκδόθηκε η 11148/12.5.1997 απόφαση του Νομάρχη Αθηνών με την οποία απαγορεύθηκε η λειτουργία του ποιμνιοστασίου και διατάχθηκε η απομάκρυνση των εκτρεφόμενων ζώων. Επακολούθησε το έγγραφο 53/17.1.2000 της Διεύθυνσης Δασών Αθηνών, με το οποίο κλήθηκε ο Γ. Κ. να απομακρύνει και κατεδαφίσει τις αυθαίρετες κατασκευές. Στο έγγραφο αυτό αναφέρονται τα εξής: «Όπως διαπιστώθηκε από την Υπηρεσία μας μέσα σε δημόσια δασική αναδασωτέα έκταση στη θέση Ομορφοκκλησιά Βεΐκου Γαλατσίου κατά το παρελθόν κατασκευάσατε διάφορες κτιριακές και λοιπές κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, καταπατώντας την έκταση, χωρίς την έγκριση της αρμόδιας Δασικής Αρχής. Η επίδικη έκταση αποτελεί τμήμα μείζονος έκτασης που έχει κηρυχθεί αναδασωτέα με την υπ' αριθμ. 108424/1934 απόφαση του Υπουργού Γεωργίας και την υπ' αριθμ. 1147/1994 απόφαση του Νομάρχη Αθηνών. Η έκταση την οποία καταλάβατε παράνομα και στην οποία εγκαταστήσατε τις διάφορες κτηνοτροφικές δραστηριότητες φαίνεται στην 21/2.6.1994 έκθεση φωτοερμηνείας των δασολόγων Ηλ.Κ. και Σ.Κ. και αποτυπώνεται στο σχετικό διάγραμμα ΓΥΣ κλίμακος 1:5000 με τον αριθμό Α10, όπως αυτό είναι θεωρημένο από τις αρμόδιες δασικές υπηρεσίες...». Αντίγραφο της ανωτέρω πρόσκλησης επιδόθηκε στον Γ. Κ. την 1η Φεβρουαρίου 2000 και με το 1515/01/20.6.2002 έγγραφο της Διεύθυνσης Δασών Αθηνών, που εκδόθηκε σε συνέχεια της πρόσκλησης αυτής λόγω μη συμμόρφωσης προς αυτήν, κλήθηκε ο Γ. Κ. να

προσκομίσει τυχόν τίτλους ιδιοκτησίας ή άλλα έγγραφα σχετικά με την έκταση, στην οποία λειτουργούσε το ποιμνιοστάσιο. Επακολούθησε το 928/2002/22.8.2003 έγγραφο του Διευθυντή Δασών Αθηνών με το οποίο, σε συνέχεια και των προηγούμενων προσκλήσεων, κλήθηκε εκ νέου ο Γ. Κ. να απομακρύνει εντός 30 ημερών πλην των μονίμων κατασκευών και διάφορα άλλα κινητά πράγματα (ψυγεία, θερμοσίφωνες κ.λπ.) που είχε τοποθετήσει στην ανωτέρω έκταση. Εξάλλου, στο πλαίσιο κοινοβουλευτικού ελέγχου απεστάλη το 1412/15.9.2003 έγγραφο της Διεύθυνσης Δασών Αθηνών προς το Υπουργείο Γεωργίας, στο οποίο εκτίθεται, μεταξύ άλλων, ότι ο Γ. Κ. εγκατέστησε προ πολλών ετών στη θέση Ομορφοκκλησιά (Λόφος Κόκκου) Βεΐκου και μέσα σε αναδασωτέα έκταση ποιμνιοστάσιο το οποίο έχει περιμανδρώσει και οικία στην οποία διαμένει, ότι έγιναν κατ' επανάληψη συστάσεις στον ανωτέρω για την απομάκρυνση του ποιμνίου και την κατεδάφιση των κατασκευών, ότι ο ανωτέρω απομάκρυνε για μεγάλο διάστημα το ποίμνιό του στη συνέχεια όμως το επανέφερε, και ότι σε περίπτωση μη συμμόρφωσης η Διεύθυνση Δασών θα εισηγηθεί την έκδοση απόφασης κατεδάφισης του ποιμνιοστασίου. Μετά ταύτα, με το 355/1.4.2004 έγγραφο της Διεύθυνσης Δασών Αθηνών ζητήθηκε η συνδρομή της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών για την είσοδο υπαλλήλων στην επίμαχη έκταση και στη συνέχεια συνετάγη το Δ.Υ. 3/5.2004 έγγραφο του δασοπόνου Ν. Σ., με θέμα «Λήψη στοιχείων παρουσία Εισαγγελέα» στο οποίο εκτίθεται, πλην άλλων, ότι ο Γ. Κ. αρνήθηκε στο παρελθόν να επιτρέψει την είσοδο των υπαλλήλων της δασικής υπηρεσίας στο ποιμνιοστάσιο, την οποία επέτρεψε εν τέλει στις 28.4.2004 παρουσία εισαγγελικού λειτουργού, από τους υπαλλήλους δε διαπιστώθηκε ότι στην έκταση υπήρχαν κατσίκες, πρόβατα, σκυλιά, κότες, πάπιες, παγώνια που δημιουργούν μεγάλη εστία μόλυνσεως και ότι ο ανωτέρω έχει σωρεύσει διάφορα αντικείμενα και στον εξωτερικό χώρο του ποιμνιοστασίου ισχυριζόμενος ότι ο χώρος είναι δικός του, διότι τον χρησιμοποιεί πολλά χρόνια. Μετά τις συνεχείς προσκλήσεις της δασικής υπηρεσίας αλλά και της υγειονομικής υπηρεσίας για την απομάκρυνση του ποιμνίου, συνετάγη εν τέλει η από 30.6.2004 έκθεση αυτοψίας του δασοπόνου Ν. Σ., παρουσία του δασοπόνου Αλ. Παππά, στην οποία εκτίθεται ότι ο Γ. Κ. προ πολλών ετών με σκοπό την απόκτηση δικαιωμάτων νομής, κατοχής και κυριότητας επί δημόσιας δασικής έκτασης κατέλαβε έκταση εμβαδού 7.968,50 τ.μ. στη θέση Λόφος Κόκκου στην περιφέρεια του Δήμου Γαλασίου, στην οποία έχει προβεί χωρίς άδεια της δασικής αρχής σε: «...1) κατασκευή μαντριών συνολικού εμβαδού 613 τ.μ. αποτελούμενα από λαμαρίνες-ξύλινες κατασκευές και σε πολλά σημεία με τσιμεντένιο δάπεδο και κτιστούς τοίχους, 2) κατασκευή στάβλου εμβαδού 263 τ.μ. αποτελούμενου από τοίχους εκ τσιμεντολίθων και σκεπή από λαμαρίνες, 3) κατασκευή μανδρότοιχου με σιδερένιους πασσάλους και πλέγμα επάνω σ' αυτόν μήκους 176,20 μ. καθώς επίσης περίφραξης από σιδηροπασσάλους και δικτυωτό σύρμα, 4) Διαμόρφωση-

- ισοπέδωση της έκτασης και τοποθέτησης σ' αυτήν διαφόρων παλαιών αντικειμένων (παλιατζίδικο), 5) παράνομη εγκατάσταση ποιμνίου αιγοπροβάτων καθώς και πτηνοτροφείου». Στην προαναφερθείσα έκθεση αυτοψίας εκτίθεται περαιτέρω ότι η καταληφθείσα έκταση έχει έδαφος γαιώδες και κατά θέσεις ημιβραχώδες, ότι ο δασικός χαρακτήρας προκύπτει από την 21/2.6.1994 έκθεση φωτοερμηνείας αεροφωτογραφιών καθώς και από τις αποφάσεις 108424/1934 του Υπουργού Γεωργίας και 1147/1994 του Νομάρχη Αθηνών με τις οποίες η ευρύτερη έκταση κηρύχθηκε αναδασωτέα και ότι η έκταση συνορεύει ανατολικά και δυτικά με δημόσια δασική αναδασωτέα έκταση, βόρεια με δημόσια δασική αναδασωτέα έκταση και εν μέρει με έκταση καταληφθείσα από τον Δήμο Γαλασίου και νότια με «δημόσια δασική αναδασωτέα έκταση η οποία αναδασώθηκε μαζί με την ευρύτερη περιοχή κατόπιν μελέτης της Διεύθυνσης Αναδασώσεων Αττικής». Τέλος, κατ' επίκληση, μεταξύ άλλων, των άρθρων 71 του ν. 998/1979 και 114 του ν. 1892/1990, της 53/17.1.2000 πρόσκλησης για την κατεδάφιση των ως άνω αυθαιρέτων κατασκευών, της 21/2.6.1994 έκθεσης φωτοερμηνείας αεροφωτογραφιών και της 1147/10.10.1994 απόφασης του Νομάρχη Αθηνών, εκδόθηκε η απόφαση 900/7.12.2004 του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Αττικής, με την οποία διατάχθηκε η κατεδάφιση-απομάκρυνση των κατασκευών και εγκαταστάσεων που βρίσκονται στην έκταση των 7.968,50 τ.μ. και, συγκεκριμένα, στάβλων εμβαδού 263 τ.μ., μανδριών εμβαδού 613 τ.μ., περιμανδρώσεων και περιφράξεων επί του εδάφους μήκους 176 μ. και 211,10 μ. αντίστοιχα. Κατά της τελευταίας αυτής πράξης ο Γ. Κ. άσκησε την από 10.1.2005 αίτηση ακυρώσεως, η οποία απορρίφθηκε με την εκκαλούμενη απόφαση. Με την κρινόμενη έφεση ζητείται η εξαφάνιση της εκκαλουμένης και η αποδοχή της αίτησης ακυρώσεως.
7. Επειδή, η ειδικώς προβλεπόμενη και λεπτομερώς ρυθμιζόμενη από την παρ. 3 του άρθρου 114 του ν. 1892/1990 κλήτευση του φερομένου ως κυρίου της αυθαιρέτως κατασκευασθείσης εντός δάσους ή αναδασωτέας εκτάσεως κατασκευής πριν από την έκδοση της αποφάσεως περί κατεδαφίσεώς της, έχει ως σκοπό να του παράσχει την δυνατότητα να εκθέσει τις απόψεις του επί του θέματος και αποτελεί, εν όψει του λόγου που την δικαιολογεί και των συνεπειών της τελευταίας αυτής αποφάσεως, ουσιώδη τύπο της οικείας διαδικασίας, η μη τήρηση ή η πλημμελής τήρηση του οποίου συνεπάγεται ακυρότητα της ως άνω αποφάσεως. Εφόσον δε η τήρηση του ουσιώδους αυτού τύπου προβλέπεται ευθέως από τον νόμο, είναι άνευ σημασίας εάν η προηγούμενη κλήτευση του ενδιαφερομένου προς παροχή εξηγήσεων θα ήταν εν προκειμένω αναγκαία και βάσει των ορισμών του άρθρου 20 παρ. 2 του Συντάγματος ή του άρθρου 6 παρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (πρβλ. Σ.τ.Ε. 2983/2005, 2696/2004, 80/2004 κ.ά.). Σύμφωνα με τα προπαρατεθέντα στοιχεία του φακέλου, στην προκειμένη περίπτωση, και ανεξαρτήτως του ότι στον Γ. Κρασσά είχαν αποσταλεί διαδοχικώς έγγραφα

της δασικής υπηρεσίας και άλλων υπηρεσιών για την απομάκρυνση του ποιμνίου και των κατασκευών που είχαν ανεγερθεί αυθαιρέτως στην έκταση εμβαδού 7.968,50 τ.μ., πάντως, ο ανωτέρω κλήθηκε και κατ' εφαρμογήν του άρθρου 114 του ν. 1892/1990 με την 53/17.1.2000 πρόσκληση της Διεύθυνσης Δασών Αθηνών να απομακρύνει τις κατασκευές που είχε πραγματοποιήσει αυθαιρέτως στην έκταση αυτή. Εν όψει τούτου, και ανεξαρτήτως της ορθότητας του σκέλους της επάλληλης αιτιολογίας της εκκαλουμένης, με την οποία έγινε δεκτό ότι δεν απαιτείτο η τήρηση του δικαιώματος ακροάσεως αφού η πράξη είχε εκδοθεί με βάση αντικειμενικά δεδομένα, ορθώς κρίθηκε περαιτέρω από το δικάσαν ότι είναι αβάσιμος ο λόγος ακυρώσεως περί παράβασης του δικαιώματος της προηγούμενης ακρόασης του διοικουμένου, με την αιτιολογία ότι στον αιτούντα Γ. Κ. είχε επιδοθεί η προαναφερθείσα πρόσκληση προς οικειοθελή κατεδάφιση-απομάκρυνση των επίμαχων αυθαιρέτων κατασκευών σύμφωνα με τον τύπο που διαγράφεται στο άρθρο 114 του ν. 1892/1990 και ότι δεν απαιτείτο η εκ νέου τήρηση της διαδικασίας ακροάσεως του ενδιαφερομένου. Κατά συνέπεια, ο λόγος εφέσεως με τον οποίο πλήττεται η κρίση αυτή της εκκαλουμένης, αλλά και οι ειδικότεροι ισχυρισμοί των εκκαλούντων, με τους οποίους προβάλλεται ότι είναι αυθαίρετες και δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα οι κρίσεις του δικάσαντος, είναι αβάσιμοι και πρέπει να απορριφθούν.

8. Επειδή, με την αίτηση ακυρώσεως προβλήθηκε, μεταξύ άλλων, ότι η 900/7.12.2004 πράξη του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Αττικής, με την οποία διατάχθηκε η κατεδάφιση των επίμαχων κατασκευών, είναι ανυπόστατη, διότι στο αντίγραφο της πράξης που είχε κοινοποιηθεί στον Γ.Κ. δεν έχει τεθεί η υπογραφή του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Αττικής που την εξέδωσε και δεν αναφέρεται το όνομα του υπαλλήλου που το υπογράφει και το επικυρώνει. Ο παραπάνω λόγος ακυρώσεως απορρίφθηκε ως αβάσιμος, με την αιτιολογία ότι δεν απαιτείται η υπογραφή του αντιγράφου της πράξης από το όργανο που την εξέδωσε, εφόσον πρόκειται δε για νόμιμα επικυρωμένο ακριβές αντίγραφο της πράξης, στο οποίο έχουν τεθεί η υπογραφή του υπαλλήλου που βεβαιώνει την ακρίβεια, η σφραγίδα και τα πλήρη στοιχεία της υπηρεσίας, τεκμαίρεται η υπογραφή του πρωτοτύπου, η οποία άλλωστε δεν αμφισβητείται. Με την κρινόμενη έφεση προβάλλεται ότι έσφαλε η εκκαλούμενη απόφαση, διότι στο κοινοποιηθέν ακριβές αντίγραφο της πράξης δεν υπάρχει το ονοματεπώνυμο του υπαλλήλου που βεβαιώνει την ακρίβεια του αντιγράφου. Από τα στοιχεία του φακέλου που απεστάλησαν στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο προκύπτει ότι το ακριβές αντίγραφο της πράξης κατεδάφισης, το οποίο περιέχεται στο φάκελο αυτό, φέρει τον τίτλο της υπηρεσίας, τον αριθμό πρωτοκόλλου και την ημερομηνία έκδοσης, το όνομα, το επώνυμο και την ιδιότητα των διοικητικού οργάνου που εξέδωσε την πράξη και, την υπογραφή του υπαλλήλου που βεβαιώνει την ακρίβεια του αντιγράφου, την ημερομηνία της βεβαίωσης και τη σφραγίδα της υπηρεσίας,

- καθώς και την ένδειξη «ακριβές αντίγραφο» που έχει την έννοια ότι βεβαιώνεται η υπογραφή του πρωτοτύπου εγγράφου από το αρμόδιο όργανο. Στο δε αντίγραφο που διαβιβάστηκε από τη Διοίκηση στο δευτεροβάθμιο δικαστήριο υπάρχουν όλα τα ανωτέρω και το ονοματεπώνυμο του υπαλλήλου που βεβαιώνει την ακρίβεια του αντιγράφου. Εξάλλου, οι πλημμέλειες, κατά τους ισχυρισμούς των εκκαλούντων, του επιδοθέντος αντιγράφου της πράξης κατεδάφισης, όπως και κάθε, τυχόν, πλημμέλεια της κοινοποίησης διοικητικής πράξης στον ενδιαφερόμενο ή και η παράλειψη ακόμη να διεξαχθεί οποιαδήποτε κοινοποίηση προς αυτόν, επιδρούν, ενδεχομένως, στην κίνηση της προθεσμίας προσβολής της πράξης με τα προβλεπόμενα ένδικα ή ενδικοφανή μέσα, δεν επηρεάζουν, όμως το κύρος της πράξης (πρβλ. Σ.τ.Ε. 163/2012, 4470/2010, 2404/2009, 491/2007, 575/2005 κ.ά.). Επομένως, ο προαναφερθείς λόγος εφέσεως με τον οποίο προβάλλεται ότι έσφαλε το δικάσαν στην ανωτέρω κρίση του, είναι αβάσιμος και πρέπει να απορριφθεί.
9. Επειδή, περαιτέρω, όπως έχει κριθεί παγίως, από τον συνδυασμό των προαναφερθεισών διατάξεων των άρθρων 71 παρ. 1 και 2 του ν. 998/1979 και 114 παρ. 1 έως 3 του ν. 1892/1990, ερμηνευομένων σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 117 παρ. 3 του Συντάγματος, συνάγεται ότι οικοδομές, κτίσματα και πάσης φύσεως κατασκευές που έχουν ανεγερθεί είτε μέσα σε δημόσια ή ιδιωτικά δάση ή δασικές εκτάσεις είτε μέσα σε δημόσιες ή ιδιωτικές αναδασωτές εκτάσεις οι οποίες έχουν καταστραφεί από πυρκαγιά ή από οποιαδήποτε άλλη αιτία, προερχόμενη από ανθρώπινη ενέργεια ή από φυσική αιτία, κατεδαφίζονται ύστερα από απόφαση του αρμοδίου οργάνου (Σ.τ.Ε. 3965/2008, 2832/2008, 2120/2006, 3623/2004, 3193/2000 Ολομ.). Εν όψει των ανωτέρω, ο λόγος εφέσεως με τον οποίο προβάλλεται ότι έσφαλε η εκκαλουμένη, διότι η πράξη κατεδάφισης ήταν νόμω αβάσιμη, αφού η διάταξη του άρθρου 114 παρ. 1 του ν. 1892/1990 επιτρέπει την έκδοση πράξης κατεδάφισης, μόνον όταν η δασική ή αναδασωτέα έκταση έχει καταστραφεί από πυρκαγιά, είναι αβάσιμος και πρέπει να απορριφθεί διότι για τη λήψη του μέτρου της κατεδάφισης αυθαιρέτων εντός δασών, δασικών ή αναδασωτέων εκτάσεων δεν απαιτείται οι εκτάσεις αυτές να έχουν καταστραφεί, και μάλιστα, ειδικώς από πυρκαγιά.
10. Επειδή, αρχικώς, με σειρά αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας (βλ. Σ.τ.Ε. 1433/1998, 2500/1998, 2504/1998, 2508/1998, 2976/1998, 1969/2000, 1970/2000) κρίθηκε ότι η 108424/1934 απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, περί κηρύξεως ως αναδασωτέας της περιοχής του λεκανοπεδίου Αττικής, η οποία, όπως παγίως γίνεται δεκτό, έχει γενικό ατομικό χαρακτήρα και η οποία ουδέποτε καταργήθηκε με άλλη ισοδύναμη νομική πράξη, διατηρεί πλήρως την ισχύ της και είναι εφαρμοστέα, ότι νεότερες διοικητικές πράξεις, όπως η απόφαση 1147/1994 του Νομάρχη Αθηνών, που επαναλαμβάνουν την επιταγή της αναδάσωσης για την αυτή περιοχή ή τμήματά της δεν μπορούν να έχουν ως έννομη συνέπεια την κήρυξη της αναδάσωσης, αφού αυτή, που είχε

κηρυχθεί ήδη από του έτους 1934, εξακολουθεί να ισχύει και ότι μόνη νομική έννοια των πράξεων αυτών οι οποίες έχουν ως προς την αρχική απόφαση του έτους 1934 επιβεβαιωτικό χαρακτήρα, είναι η αποτύπωση με σύγχρονες τεχνικές μεθόδους και η οριοθεσία των εκτάσεων που κηρύχθηκαν αναδασωτέες από το έτος 1934. Συγχρόνως, όμως, έγινε δεκτό ότι η διάγνωση εκ μέρους της Διοίκησης, ύστερα από αίτημα ενδιαφερομένου περί υπαγωγής ή μη ορισμένης ιδιοκτησίας στις εξαιρέσεις της απόφασης του έτους 1934, αποτελεί εκτελεστή διοικητική πράξη (βλ. Σ.τ.Ε. 2500/1998, 2504/1998, 2508/1998 κ.ά.). Στη συνέχεια, με σκοπό την πληρέστερη προστασία των διοικουμένων και ενόψει της σχετικής νομολογίας που είχε διαμορφωθεί από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου για την ερμηνεία της Ε.Σ.Δ.Α. (βλ. αποφάσεις του Ε.Δ.Δ.Α. Π. και λοιποί κατά Ελλάδα, 10.4.2003, αρ. 46372/99 και Κ. κ.λπ. κατά Ελλάδα, 8.7.2004 αρ. 66742/01), έγινε δεκτό από το Συμβούλιο της Επικρατείας ότι αποφάσεις κήρυξης εκτάσεων ως αναδασωτέων σε περιοχές, που εμπίπτουν στις εκτάσεις του λεκανοπεδίου Αττικής που κηρύχθηκαν αναδασωτέες με την 108424/1934 απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, δεν θεωρούνται επιβεβαιωτικές της τελευταίας αυτής απόφασης και έχουν εκτελεστό χαρακτήρα (πρβλ. Σ.τ.Ε. 4643/2011, 4469/2010, 4505/2009, 905/2005 κ.ά.).

11. Επειδή, το μέτρο της κατεδάφισης αυθαιρέτων κατασκευών επιβάλλεται υποχρεωτικώς από τον νόμο, ανεξάρτητα από τον χαρακτήρα της έκτασης ως δημόσιας ή ιδιωτικής, διότι τυχόν δικαιώματα ιδιωτικού δικαίου σε δασική ή αναδασωτέα έκταση δεν αποκλείουν την εφαρμογή της νομοθεσίας, κατ' εφαρμογή της οποίας εκδόθηκε η προσβληθείσα πράξη κατεδάφισης αυθαιρέτων κατασκευών. Επομένως, ορθώς με την εκκαλούμενη απόφαση απερρίφθη ως αλυσιτελής ο λόγος ακυρώσεως, περί παρανομίας της πράξης κατεδάφισης λόγω του ότι, όπως ισχυρίζονται οι εκκαλούντες, η επίμαχη έκταση δεν είναι δημόσια αλλά ιδιωτική, ο δε λόγος εφέσεως, με τον οποίο πλήττεται η κρίση αυτή του δικάσαντος δικαστηρίου, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος (πρβλ. Σ.τ.Ε. 3916/2008 κ.ά.).
12. Επειδή, με την εκκαλούμενη απόφαση απορρίφθηκε ο λόγος ακυρώσεως με τον οποίο είχε αμφισβητηθεί η πληρότητα της αιτιολογίας της πράξης κατεδάφισης ως προς τον δασικό χαρακτήρα της επίμαχης έκτασης, με την αιτιολογία ότι από τα στοιχεία του φακέλου που μνημονεύονται ανωτέρω στη σκέψη 6, προκύπτει ο δασικός χαρακτήρας, τα δε στοιχεία που προσκομίσθηκαν πρωτοδίκως δεν κλονίζουν την αιτιολογία της πράξης κατεδάφισης. Με την κρινόμενη έφεση προβάλλεται ότι έσφαλε η εκκαλούμενη, διότι στην πράξη κατεδάφισης δεν περιέχεται καμιά απολύτως αιτιολογία ως προς το δασικό χαρακτήρα της επίδικης έκτασης. Ειδικότερα, προβάλλεται ότι η επίδικη έκταση ήταν ανέκαθεν ιδιωτική, εστερείτο δασικής βλάστησης και είχε εξαιρεθεί από την αναδάσωση του έτους 1934, η δε αναδάσωση του έτους 1994 είναι παράνομη και άκυρη και δεν μπορεί να

αποτελέσει έρεισμα για την έκδοση της πράξης κατεδάφισης, ενώ και η σχετική έκθεση φωτοερμηνείας την οποία επικαλείται η Διοίκηση είχε εκδοθεί πριν από την αναδάσωση. Όπως ορθώς, όμως, κρίθηκε με την εκκαλουμένη, η προσβαλλόμενη πράξη κατεδάφισης αιτιολογείται νομίμως και επαρκώς ως προς τον δασικό και αναδασωτέο χαρακτήρα της επίμαχης έκτασης, δεδομένου ότι η έκταση αυτή εμπίπτει στην ευρύτερη που έχει κηρυχθεί αναδασωτέα με την ως άνω 1147/1994 νομαρχιακή απόφαση, της οποίας η νομιμότητα δεν μπορεί να εξεταστεί στην παρούσα δίκη λόγω του χαρακτήρα της ως ατομικής διοικητικής πράξης, και, πάντως, η κρίση της Διοίκησης ως προς το δασικό χαρακτήρα της έκτασης βρίσκει έρεισμα στα προαναφερόμενα στοιχεία του φακέλου, μνεία μάλιστα των οποίων γίνεται στο προοίμιο της πράξης κατεδάφισης, και μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται η 21/2.6.1994 έκθεση αυτοψίας και φωτοερμηνείας αεροφωτογραφιών στην οποία, όπως εκτίθεται στη σκέψη 6, βεβαιώνεται για την ευρύτερη αλλά και την επίμαχη περιοχή ότι στις Α/Φ των ετών 1937 και 1945 στο σύνολο των εκτάσεων αυτών, δηλαδή των εκτάσεων Α1 έως Α39 δεν υπάρχουν κτίσματα και εγκαταστάσεις, αλλά διάσπαρτα πεύκα μεγάλης ηλικίας με την μεγαλύτερη πυκνότητα αυτών στην έκταση που, κατά τον χρόνο της αυτοψίας, βρίσκεται η βίλα κληρονόμων Βεΐκου και κοντά στη λεωφόρο Βεΐκου. Εξάλλου, και ανεξαρτήτως του ότι οι εκκαλούντες δεν ζήτησαν να διαγνωσθεί από τη Διοίκηση αν η επίδικη έκταση είχε εξαιρεθεί από την αναδάσωση του έτους 1934, εφόσον πάντως ο δασικός χαρακτήρας της έκτασης προκύπτει αιτιολογημένα κυρίως από την 21/2.6.1994 έκθεση φωτοερμηνείας αεροφωτογραφιών, της οποίας το περιεχόμενο επιβεβαιώνεται από τα λοιπά στοιχεία του φακέλου, ορθώς απορρίφθηκε με την εκκαλουμένη ο αντίστοιχος λόγος ακυρώσεως. Περαιτέρω, οι εκκαλούντες για τη θεμελίωση του ανωτέρω λόγου εφέσεως προσκόμισαν ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας τα παρακάτω εκτιθέμενα έγγραφα και στοιχεία, τα οποία όμως δεν κλονίζουν την αιτιολογία της πράξης κατεδάφισης, κατ' ακολουθίαν και την κρίση της εκκαλουμένης, για τους εξής λόγους: α) Οι φωτογραφίες της πόλεως των Αθηνών των ετών 1835 (Πανόραμα Αθηνών, σχεδίαση Ferdinand Stademann 1835, εκτύπωση Μόναχο, 1841) και 1860, διότι ανάγονται στο απώτατο παρελθόν και σ' αυτές δεν απεικονίζεται η περιφέρεια του Δήμου Γαλασίου. β) Το απόσπασμα χάρτη (J.A. Kaupert) των Αθηνών (Athen-Hymettos 1:25.000) του έτους 1883 προεχόντως, διότι ο χάρτης αποτυπώνει την ευρύτερη περιοχή της Αθήνας σε απώτατο χρόνο και όχι κατά την κρίσιμη, σύμφωνα με τα στοιχεία του φακέλου, περίοδο των ετών 1934 έως 1969 και στον οποίο, πάντως, χάρτη απεικονίζονται, μεταξύ άλλων, εκτάσεις κωνοφόρων καθώς και εκτάσεις με άλλη βλάστηση σε όλη την περιοχή των Τουρκοβουνίων. γ) Ο πίνακας διπλότυπων καθώς και διπλότυπα είσπραξης φόρου βοσκής της περιόδου 1865 έως 1909, διότι ανάγονται, ομοίως, στο απώτατο παρελθόν και δεν συνοδεύονται από τοπογραφικό διάγραμμα και, πάντως, τα στοιχεία αυτά

δεν αποκλείουν τον δασικό χαρακτήρα της επίμαχης ούτε της ευρύτερης έκτασης. δ) Το από 10.9.1934 έγγραφο του Δασάρχη του Δασαρχείου Αναδάσωσης, με το οποίο προτείνεται η εξαίρεση από την κήρυξη της αναδάσωσης των εκτάσεων που καλύπτονται από φρύγανα και στο οποίο αναφέρεται ότι στην περιοχή του Γαλασίου (Τουρκοβούνια-Καλογρέζα) υπάρχει, μεταξύ άλλων, ιδιωτικό δασικό κτήμα εμβαδού 500 τ.μ., διότι από το έγγραφο αυτό προκύπτει μόνον ότι στην περιοχή υπάρχει και η ως άνω ιδιωτική δασική έκταση, αλλά ο χαρακτήρας της έκτασης ως δημόσιας ή ιδιωτικής δεν έχει σημασία για το κρίσιμο εν προκειμένω ζήτημα της ανέγερσης κατασκευών σε δασική έκταση χωρίς άδεια της δασικής αρχής. ε) Η απόφαση κήρυξης ως αναδασωτέας περιοχής του λεκανοπεδίου Αττικής του έτους 1934, διότι όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου η επίμαχη έκταση περιλαμβάνεται, πάντως, στην κηρυχθείσα ως αναδασωτέα περιοχή του λεκανοπεδίου Αττικής. στ) Οι γεωμετρικά διορθωμένες αεροφωτογραφίες, έτους λήψης 1945 και 1972, της ιδιοκτησίας του συνεταιρισμού «Το Προάστειο των Αθηνών», διότι οι αεροφωτογραφίες αυτές δεν αποτυπώνουν ειδικώς την επίμαχη έκταση στην οποία ανεγέρθησαν οι αυθαίρετες κατασκευές, αλλά ευρύτερη έκταση, στην οποία, και σύμφωνα με την αεροφωτογραφία έτους 1972, εμφανίζεται αύξηση των εκτάσεων που αποτυπώνονται με σκούρο πράσινο χρώμα. ζ) Η χειρόγραφη απόδειξη, χωρίς βέβαιη χρονολογία, του Γ. Κ. του Γεωργίου περί είσπραξης αρραβώνα «...ως ενοίκιον του λειβαδιού Κτήματος Βεΐκου...», διότι δεν αντιστοιχεί σε έκταση αποτυπούμενη σε τοπογραφικό διάγραμμα και επιπροσθέτως αφορά αποκλειστικά τον χαρακτηρισμό εκτάσεων από ιδιώτες στις μεταξύ τους συμφωνίες, οι οποίες δεν δεσμεύουν την κρίση της Διοίκησης για τον δασικό ή μη χαρακτήρα ορισμένης έκτασης. η) Το από 11.7.1974 τιμολόγιο αγοράς βαμβακόπιτας από τον Γ. Κ., στο οποίο αναφέρεται ως διεύθυνση το Κτήμα Βεΐκου (Περισσός), διότι το ως άνω τιμολόγιο δεν σχετίζεται με τον χαρακτήρα της επίμαχης έκτασης, αλλά αφορά την άσκηση κτηνοτροφικής δραστηριότητας στην ανωτέρω περιοχή από τον Γ. Κ. θ) Το 472211/22.3.1977 έγγραφο της Διεύθυνσης Κοιν. Υπηρεσιών της Νομαρχίας Αττικής, διότι αφορά την απομάκρυνση ποιμνιοστασίου του Γ. Κ. από την περιοχή Λ. Κόκκου του Γαλασίου και όχι την περιγραφή της φυόμενης στην επίμαχη έκταση βλάστησης. ι) Η 3980/27.6.1994 βεβαίωση, σε απλή φωτοτυπία, της Διεύθυνσης Γεωργίας της Νομαρχίας Αν. Αττικής στην οποία αναφέρεται ότι ο Γ. Κ. κατέχει στη θέση Λόφος Κόκκου, 400 αιγοπρόβατα, διότι η βεβαίωση δεν αναφέρεται στη μορφή και τον χαρακτήρα της επίμαχης έκτασης. ια) Το από 12.3.1996 έγγραφο του 2ου Διευθυντή του Γερμανικού Αρχαιολογικού Ινστιτούτου Αθηνών προς τον πληρεξούσιο δικηγόρο των εκκαλούντων Σπ. Νικολάου, στο οποίο αναφέρεται ότι το σύμβολο «' ' ' '» που χρησιμοποιείται στον χάρτη του J.A. Kaupert αποδίδει γενικώς μια χορτολιβαδική έκταση κατώτερης ποιότητας (HUTUNG), διότι το ως άνω έγγραφο αναφέρεται σε

χάρτη των Αθηνών του έτους 1883, δηλαδή σε χρόνο πολύ προγενέστερο της κρίσιμης χρονικής περιόδου. ιβ) Οι αεροφωτογραφίες έτους λήψης 1945, 1960 και 1979 και η από Ιούλιο του 2004 έκθεση φωτοερμηνευτικής έρευνας «οικοπέδου» του τοπογράφου μηχανικού Στ. Κατσώλη στο συμπέρασμα της οποίας αναφέρεται ότι «...Η ιδιοκτησία εντοπίστηκε από το 1945 και βρίσκεται σε λόφο μεταξύ δύο μισογάγγειων (ή ρεμάτων). Ο μικρός αυτός λόφος, στην κορυφή του οποίου βρίσκεται η ιδιοκτησία, παρουσιάζει ισχνή ή καθόλου βλάστηση από το 1945 έως και σήμερα (2004 όπου έγινε αυτοψία και αποτύπωση της έκτασης). Τμήμα της έκτασης μεγαλύτερο του 30% εντοπίζεται βραχώδες και τόσο στην ιδιοκτησία Κ. όσο και στις όμορες και γειτονικές εκτάσεις δεν εντοπίζονται ίχνη θαμνώδους ή ξυλώδους θαμνώδους ή δενδρώδους ή δασικής βλάστησης...», διότι οι μεν αεροφωτογραφίες λόγω της μεγάλης κλίμακας τους χρήζουν φωτοερμηνείας, η οποία πραγματοποιήθηκε από τα όργανα της δασικής υπηρεσίας τα οποία κατέληξαν αιτιολογημένα στο συμπέρασμα ότι η έκταση είχε δασικό χαρακτήρα κατά το παρελθόν και είχε μάλιστα κηρυχθεί αναδασωτέα, ενώ η προσκομιζόμενη έκθεση αφορά κατ' ουσίαν μόνον τμήμα της ευρύτερης έκτασης, η μορφή δε και ο χαρακτήρας της ευρύτερης έκτασης και της επίμαχης έκτασης που περιλαμβάνεται σ' αυτήν ερευνηθήκαν επίσης από τα αρμόδια δασικά όργανα. ιγ) Η 4193/2012 απόφαση του Ειρηνοδικείου Αθηνών, με την οποία ακυρώθηκε το 12/2012 (αριθμ. πρωτ.2318/2011) πρωτόκολλο διοικητικής αποβολής σε βάρος των εκκαλούντων με το οποίο αποβλήθηκαν από έκταση 9.011,12 τμ. κειμένη στη θέση «Λόφος Κόκκου» στην περιφέρεια του Δήμου Γαλασίου, διότι με την απόφαση αυτή ακυρώθηκε το Π.Δ.Α. με την αιτιολογία ότι «...δεν πιθανολογήθηκε ότι το Δημόσιο ασκούσε διακατοχικές πράξεις στην επίδικη έκταση, που επίσης δεν πιθανολογήθηκε ότι ήταν δημόσιο δάσος ...», διότι το σκεπτικό αυτό της απόφασης, αναφερόμενο κυρίως στο ιδιοκτησιακό καθεστώς της έκτασης που αποτελεί το αντικείμενο της δίκης εκείνης, δεν κλονίζει την αιτιολογία της πράξης κατεδάφισης. Εξάλλου, σύμφωνα με την από 30.11.2009 έκθεση της δασολόγου Ε. Σούρα, η οποία απεστάλη στο Δικαστήριο προς αντίκρουση της κρινόμενης έφεσης με το 2647/30.11.2009 έγγραφο της Περιφέρειας Αττικής (Διεύθυνσης Δασών Αθηνών), ο δασικός χαρακτήρας της επίμαχης έκτασης προέκυψε από τα προαναφερθέντα έγγραφα του φακέλου της υπόθεσης και ιδίως από την 21/2.6.1994 έκθεση φωτοερμηνείας αεροφωτογραφιών, από την οποία προκύπτει ότι ο δασικός χαρακτήρας της συγκεκριμένης έκτασης, αλλά και της ευρύτερης περιοχής στο Άλσος Βεΐκου, διατηρήθηκε μέχρι το 1960, από κανένα δε στοιχείο του φακέλου δεν προκύπτει ότι η έκταση είχε καλλιεργηθεί με οποιονδήποτε τρόπο κατά το παρελθόν. Με τα δεδομένα αυτά, ο προαναφερθείς λόγος εφέσεως με τον οποίο πλήσσει ειδικώς η επάρκεια της αιτιολογίας της εκκαλουμένης κατ' επίκληση των ανωτέρω εγγράφων είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

13. Επειδή, οι εκκαλούντες ισχυρίζονται περαιτέρω ότι η ανάγκη για την

παράθεση πλήρους αιτιολογίας προκύπτει και από τη μεταγενέστερη διάταξη του ν. 3208/2003 (άρθρο 21 παρ. 15) με την οποία ανεστάλη μέχρι την κύρωση των δασικών χαρτών η βεβαίωση, εκτέλεση και είσπραξη των παρεπόμενων διοικητικών κυρώσεων, ήτοι των προστίμων για τη διατήρηση αυθαίρετης κατασκευής σε δάσος ή δασική έκταση. Κατά τους εκκαλούντες, η διάταξη αυτή πρέπει να τύχει ανάλογης εφαρμογής και ως προς την κύρια κύρωση, δηλαδή ως προς το μέτρο της κατεδάφισης και συνεπώς δεν ήταν νόμιμη η έκδοση της πράξης κατεδάφισης, πριν από την κύρωση των δασικών χαρτών, εν πάση δε περιπτώσει για τον λόγο αυτόν η πράξη κατεδάφισης δεν είναι νομίμως αιτιολογημένη ως προς τον δασικό χαρακτήρα της επίμαχης έκτασης. Ο λόγος αυτός εφέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, διότι το άρθρο 21 παρ. 15 του ν. 3208/2003 (Α΄ 303) αφορά, εν πάση περιπτώσει [ήτοι και μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 9 παρ. 2 του ν. 3818/2010 (Α΄ 17)], την αναστολή της βεβαίωσης, εκτέλεσης και είσπραξης των εκδιδομένων, βάσει του άρθρου 114 παρ. 5 του ν. 1892/1990, πρωτοκόλλων ειδικής αποζημίωσης για την ανέγερση και την διατήρηση αυθαιρέτων κατασκευών εντός εκτάσεων με δασικό χαρακτήρα και όχι την έκδοση πράξεων κατεδάφισης αυθαιρέτων σε δάση και δασικές εκτάσεις. Περαιτέρω, για την κατά τα άρθρα 71 του ν. 998/1979 και 114 του ν. 1892/1990 κατεδάφιση αυθαιρέτων κατασκευών σε δασικές ή αναδασωτέες εκτάσεις δεν απαιτείται, να έχει προηγουμένως καταρτισθεί δασολόγιο, ούτε να έχει χαρακτηρισθεί η έκταση ως δασική, με τη διαδικασία του άρθρου 14 του ν. 998/1979 ούτε, τέλος, να έχουν καταρτισθεί δασικοί χάρτες, αλλ' αρκεί να διαπιστώνεται αιτιολογημένα ο δασικός χαρακτήρας ορισμένης έκτασης. Συνεπώς, ο λόγος εφέσεως με τον οποίο προβάλλεται ότι η πράξη κατεδάφισης δεν είναι νομίμως και επαρκώς αιτιολογημένη, διότι δεν είχε καταρτισθεί δασολόγιο για τη συγκεκριμένη περιοχή, πρέπει να απορριφθεί, εν όψει και των όσων προεκτέθηκαν, ως αβάσιμος.

14. Επειδή, τέλος, προβάλλεται ότι η επίμαχη έκταση δεν πληροί τις προϋποθέσεις του ν. 3208/2003 για την υπαγωγή της στη δασική νομοθεσία και ζητείται να διαταχθεί η διενέργεια πραγματογνωμοσύνης από το Δικαστήριο ως προς τη μορφή και τον χαρακτήρα της επίμαχης έκτασης. Όπως εκτέθηκε σε προηγούμενες σκέψεις, οι λόγοι εφέσεως με τους οποίους πλήσσουνται οι προαναφερθείσες κρίσεις της εκκαλουμένης ως προς την επάρκεια της αιτιολογίας της προσβληθείσας πράξης κατεδάφισης σχετικά με τον δασικό χαρακτήρα της επίμαχης έκτασης καθώς και οι ειδικότεροι ισχυρισμοί, που προβάλλονται με βάση τα προσκομισθέντα ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας έγγραφα και στοιχεία είναι αβάσιμοι για τους προαναφερθέντες λόγους. Περαιτέρω, δεν προκύπτει από το φάκελο, ούτε ότι η επίμαχη έκταση είχε εξαιρεθεί από την αναδάσωση του έτους 1934, ή ότι είχαν εκδοθεί άδειες της δασικής υπηρεσίας ή άλλων υπηρεσιών του Κράτους ή της τοπικής αυτοδιοίκησης με τις οποίες επετράπη η ανέγερση των επίμαχων κατασκευών,

ούτε προσκομίσθηκαν σχετικά στοιχεία από τους εκκαλούντες. Σε κάθε περίπτωση, η Διοίκηση ερεύνησε εκ νέου τη μορφή και τον χαρακτήρα της επίμαχης και της ευρύτερης έκτασης το έτος 1994 και δέχθηκε με βάση κυρίως το πόρισμα της 21/2.6.1994 έκθεσης φωτοερμηνείας αεροφωτογραφιών, στηριζόμενη και σε πρόσφατα επιστημονικά δεδομένα, ότι η ευρύτερη περιοχή είχε δασικό χαρακτήρα κατά τα έτη 1939 και 1945, ότι οι επεμβάσεις στην επίμαχη έκταση άρχισαν μετά το έτος 1960, και ειδικότερα, ότι, όπως προκύπτει από την ανωτέρω έκθεση και τις αεροφωτογραφίες που εξετάσθηκαν από τα αρμόδια όργανα, οι επίδικες αυθαίρετες κατασκευές εγκαταστάθηκαν στην επίμαχη έκταση το διάστημα 1960-1969. Τέλος, η προσβληθείσα ενώπιον του δικάσαντος απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Αττικής επικαλείται πέραν της 21/2.6.1994 έκθεσης φωτοερμηνείας, και την απόφαση του Νομάρχη Αθηνών του έτους 1994 για την κήρυξη αναδάσωσης ευρύτερης έκτασης, στην οποία, κατά τα προεκτεθέντα, περιλαμβάνεται και η επίδικη. Άλλωστε, και η από 25.11.1987 «έκθεση φωτοερμηνείας περιοχής Τουρκοβουνίων» (περιοχή μεταξύ των οδών Δροσοπούλου, Βυζαντίου, Κηφισίας και Αλεξάνδρας) των δασολόγων Π. Π. και Ν. Γ., την οποία προσκόμισαν και επικαλούνται οι εκκαλούντες, δεν συνοδεύεται από το σχετικό διάγραμμα στο οποίο να αποτυπώνονται, πλην άλλων, οι ανέκαθεν γεωργικές εκτάσεις στην εν λόγω περιοχή, εν πάση δε περιπτώσει στην έκθεση αυτή βεβαιώνεται ότι «...Κατά τα έτη 1937-1938 η περιοχή που αναφερόμαστε καλύπτονταν κύρια από αείφυλλα-πλατύφυλλα και πώδη-χορτολιβαδική βλάστηση. Υπήρχαν δε κατά τόπους συστάδες πεύκης από την πλευρά της Ν.Ιωνίας-Αλσούπολης και Φιλοθέης ...». Υπό τα δεδομένα αυτά δεν συντρέχει, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, λόγος να διαταχθεί πραγματογνωμοσύνη ή άλλη επιστημονική εξέταση για τη μορφή και το χαρακτήρα της έκτασης, όπως ζητείται από τους εκκαλούντες με το από 19.6.2012 υπόμνημα.

15. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η υπό κρίση έφεση πρέπει να απορριφθεί.